

ĐỊNH HƯỚNG GIÁ TRỊ NGHỀ DẠY HỌC CHO SINH VIÊN KHOA SƯ PHẠM TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI

Dương Thị Thu Trang, Vũ Thùy Linh, Nguyễn Thanh Tâm, Trần Văn Ánh

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Tiếp cận trên phương diện khoa học tâm lý giáo dục, bài viết tập trung luận giải những vấn đề lý luận về định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên sư phạm nói chung; vận dụng cơ sở lý thuyết trên để khảo sát thực trạng và đề xuất các giải pháp cơ bản nâng cao chất lượng định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên khoa sư phạm trường Đại học Thủ đô Hà Nội hiện nay.

Từ khóa: Dạy học, tâm lý giáo dục, định hướng, trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Ngày nhận bài 11.10.2022; phản biện và duyệt đăng ngày 25.11.2022

Liên hệ tác giả: Dương Thị Thu Trang; Email: Dtttrang@daihocthudo.edu.vn

1. MỞ ĐẦU

Định hướng giá trị là cơ sở bên trong của hành vi, điều chỉnh và thúc đẩy lối sống, hoạt động nghề nghiệp của mỗi cá nhân. Hình thành, phát triển định hướng giá trị nghề cho sinh viên là nhiệm vụ quan trọng, quyết định chất lượng đào tạo của các nhà trường sư phạm nói chung, trường Đại học Thủ đô Hà Nội nói riêng. Đặc biệt, dạy học là lĩnh vực lao động “đặc thù”, nghề dạy học tự nó luôn mang trong mình những đòi hỏi riêng về nguồn nhân lực, trong đó đòi hỏi cao về nhận thức, thái độ, trách nhiệm của người dạy đối với giá trị nghề mình đang đeo đuổi. Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi chỉ bàn đến cơ sở tâm lý của việc định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên sư phạm, khảo sát thực trạng và đề xuất những giải pháp ban đầu nhằm làm tốt công tác định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên khoa sư phạm ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội hiện nay.

2. NỘI DUNG

2.1. Lý luận về định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên sư phạm

“Nghề dạy học có nhiệm vụ giảng dạy, giáo dục trong nhà trường hoặc các cơ sở giáo dục khác”¹. Ngày nay, nghề dạy học (còn gọi là nghề giáo viên) thuộc nhóm nghề người - người trong xã hội, một lĩnh vực hoạt động trong hệ thống giáo dục quốc dân. Trong nghề dạy học, người giáo viên sử dụng năng lực thể chất và tinh thần để giảng dạy, giáo dục, rèn luyện người học trở thành những người có ích cho gia đình và xã hội theo mô hình, mục tiêu đã xác định.

¹ Bùi Hiền, Nguyễn Văn Giao, Nguyễn Hữu Quỳnh, Vũ Văn Tảo (2001), *Từ điển Giáo dục*, Nxb. Từ điển Bách khoa, Hà Nội, tr.282.

Ngoài truyền thụ kiến thức, kỹ năng, các nhà trường sư phạm có “sứ mệnh” định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên. *Định hướng giá trị nghề dạy học của sinh viên là khuynh hướng sinh viên lựa chọn những giá trị có ý nghĩa đối với hoạt động nghề dạy học, cũng như trong cuộc sống, được thể hiện qua nhận thức, thái độ, hành động của sinh viên.* Việc định hướng giá trị nghề có ý nghĩa vô cùng quan trọng, là cơ sở bên trong, chi phối nhận thức, thái độ và điều chỉnh hành vi, hoạt động của sinh viên trong tu dưỡng, rèn luyện, học tập và cuộc sống. Nói cách khác, định hướng giá trị nghề dạy học quyết định sự hình thành phong cách, lối sống, nhân cách người giáo viên trong tương lai. Từ cơ sở lý luận đã xác định, chúng tôi cho rằng định hướng giá trị nghề dạy học của sinh viên biểu hiện đồng thời trên 3 phương diện: Nhận thức; thái độ và hành vi².

Nhận thức nghề nghiệp là sự phản ánh vai trò, vị trí, các đặc điểm, thuộc tính, những đặc trưng cơ bản của nghề; yêu cầu xã hội đối với nghề; đòi hỏi về mặt tâm lý, sinh lý đối với người làm nghề. *Theo đó*, chúng tôi tìm hiểu nhận thức giá trị nghề dạy học của sinh viên qua các mặt cơ bản: Nhận thức về vị trí, vai trò của nghề dạy học; nhận thức các mặt giá trị của nghề dạy học. Nhận thức của sinh viên về vai trò, vị trí của nghề dạy học.

Hiện nay, nước ta đang trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển kinh tế, xã hội. Mỗi ngành nghề đều có vai trò, đóng góp riêng, trong đó giáo dục được xác định là quốc sách hàng đầu, đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho phát triển. Vì vậy, nghề dạy học được coi là một nghề đặc biệt, có ý nghĩa không chỉ đối với bản thân, gia đình, mà còn có ý nghĩa chính trị - xã hội to lớn, góp phần quyết định xây dựng đội ngũ nhân lực chất lượng phục vụ phát triển đất nước. Nhận thức đúng đắn về vai trò, tầm quan trọng của nghề giúp bản thân người học củng cố mục tiêu, xây dựng chương trình, chiếm lĩnh tri thức để đạt được mục tiêu nhất định. Nhận thức về các giá trị của nghề được biểu hiện trên ba mặt: Giá trị kinh tế; giá trị thăng tiến; giá trị đạo đức³.

Kinh tế là giá trị mà bất cứ chủ thể nào khi tham gia vào các hoạt động nghề nghiệp trong xã hội đều hướng tới. Xã hội ngày càng phát triển đòi hỏi nhu cầu vật chất, tinh thần của con người ngày một nâng cao. Khát vọng có một cuộc sống ổn định hay khá giả từ chính nghề nghiệp của mình là động lực để giúp con người tâm huyết, gấn bó và cống hiến cho nghề nhiều hơn. Chúng tôi cho rằng dạy học là nghề mang đến điều kiện sống, điều kiện kinh tế ổn định.

Giá trị thăng tiến của nghề dạy học, thực chất là sự tiến bộ về chuyên môn, công việc và địa vị, danh tiếng trong xã hội. Mỗi chủ thể tham gia vào hoạt động đều có nhu cầu thăng tiến, nghề dạy học được đánh giá là nghề có điều kiện thăng tiến nhanh so với các nghề trong xã hội. Để thăng tiến nhanh, sinh viên cần: Có trình độ chuyên môn cao; năng lực tư duy, năng lực dạy học tốt; năng lực hòa đồng, kết nối; năng lực tổ chức; sự thừa nhận của đồng nghiệp, của cơ quan... Vì vậy, việc nâng cao trình độ chuyên môn, rèn các kỹ năng là nhiệm vụ chính yếu của sinh viên sư phạm. Tuy nhiên, sự thăng tiến trong nghề dạy học còn được đánh giá qua lăng kính thụ cảm của người học (học sinh) và sự trưởng thành, cũng như giá trị mà người học mang lại cho xã hội.

² Vũ Thị Nho (2008), *Tâm lý học Phát triển*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.

³ Nguyễn Đăng Đông (1995), “Bước đầu tìm hiểu một số biểu hiện về định hướng giá trị nghề dạy học của sinh viên sư phạm trong điều kiện kinh tế thị trường”, *Luận văn Thạc sĩ Tâm lý học*, Đại học Sư phạm Hà Nội, Hà Nội.

Giá trị đạo đức của nghề dạy học. Mỗi ngành nghề đều đòi hỏi ở người thực hiện nó những phẩm chất nhân cách đặc thù. Phẩm chất nhân cách đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp là cơ sở nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động nghề nghiệp⁴. Ngoài những phẩm chất chung của công dân trong xã hội, nghề dạy học đòi hỏi người thầy phải thực sự là mô phạm về đạo đức nghề, đạo đức người. Người giáo viên tương lai cần tiêu chuẩn đạo đức như: bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng; phẩm chất đạo đức trong sáng, mẫu mực; yêu người, yêu nghề; có lý tưởng nghề nghiệp cao đẹp; ý chí quyết tâm vượt qua mọi khó khăn, thử thách vì lý tưởng nghề nghiệp,...

Thái độ của sinh viên đối với nghề dạy học. Thái độ đối với nghề nghiệp là nhân tố quan trọng chi phối hiệu quả hoạt động học tập, rèn luyện nghề nghiệp của sinh viên; phản ánh mức độ yêu mến, say mê của người học đối với nghề nghiệp đã chọn. Thái độ đối với nghề nghiệp thể hiện ở những đặc trưng cơ bản như: Yêu nghề và hứng thú với nghề; sự tin tưởng, yên tâm với nghề; động cơ chọn nghề. Trong đó, yêu nghề và hứng thú với nghề là thái độ đặc biệt của sinh viên đối với nghề trên cơ sở nhận thức được giá trị và sức hấp dẫn, tạo kích thích cho sinh viên trong học tập. Hứng thú được hình thành trong hoạt động để rồi sau đó trở lại thúc đẩy cá nhân hành động. Vì thế, hứng thú tạo ra khát vọng về đối tượng và mong muốn đi sâu chiếm lĩnh đối tượng. Dạy học là quá trình tương tác giữa người dạy và người học, tính hiệu quả của quá trình dạy học phụ thuộc vào trách nhiệm của người giáo viên. Do đó người giáo viên phải là người có kiến thức cần thiết, có nhân cách, thiết tha yêu nghề, yêu trò. Lòng yêu nghề phải là điều kiện tiên quyết cần có của một người giáo viên.

Tin tưởng và yên tâm với nghề thực chất là sự khẳng định ý chí của bản thân trước sự lựa chọn của người học trên cơ sở nhận thức rõ các hệ giá trị của nghề mang lại. Sự tin tưởng là sự kết tinh của những tri thức, quan điểm, ý chí, của con người thể nghiệm, nó trở thành chân lý bền vững trong mỗi cá nhân. Sự tin tưởng giúp cho con người có nghị lực, ý chí để hành động phù hợp với quan điểm đã chấp nhận. Như vậy sự tin tưởng và yên tâm với nghề dạy học sẽ giúp sinh viên có đủ nghị lực, ý chí để hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình.

Động cơ chọn nghề là lực thúc đẩy bên trong, lý giải tại sao sinh viên chọn nghề dạy học. Động cơ chọn nghề của sinh viên rất đa dạng, phong phú, mỗi yếu tố trong hệ thống động cơ đều có vị trí, vai trò riêng, trong đó nghề dạy học có những động cơ cốt lõi, phản ánh bản chất của nghề. Hành động tự tu dưỡng, học tập, rèn luyện của sinh viên trong nhà trường sư phạm. Sự tự tu dưỡng về mặt đạo đức là một hành động tự giác mà sinh viên thực hiện với chính bản thân mình nhằm khắc phục những hành vi trái đạo đức và bồi dưỡng, củng cố những hành vi đạo, thúc đẩy sự phát triển nhân cách chính bản thân mình trong quá trình học tập.

Mục đích dạy học của người giáo viên hướng tới việc làm thay đổi nhân cách của học sinh theo hướng tích cực, phù hợp với chuẩn mực nhà giáo dục, nhân cách người giáo viên có ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng dạy học. Đồng thời người giáo viên luôn là tấm gương để học sinh noi theo. Do đó đòi hỏi ở sinh viên sư phạm sự nỗ lực rèn luyện để đạt được những tính cách và khí chất cần thiết, phù hợp với hoạt động sư phạm. Đó là tinh thần trách nhiệm, thái độ công bằng, nhân hậu, chính trực, ngay thẳng, khiêm tốn, giản dị, điềm đạm, biết kiềm chế,... Không chỉ có những phẩm chất phù hợp với nghề dạy học, sinh viên sư phạm muốn trở thành giáo viên giỏi cần có năng lực sư phạm. Năng lực sư phạm của người giáo viên được cấu kết bởi: hệ thống

⁴ Phạm Tất Dong (1978), *Nghề nghiệp tương lai*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội

kiến thức chuyên môn và kiến thức giáo dục. Kiến thức chuyên môn là hệ thống tri thức khoa học cơ bản và khoa học giáo dục; tri thức thuộc lĩnh vực mình giảng dạy và tri thức có liên quan. Nắm vững kiến thức chuyên môn là cơ sở để người dạy hiểu và lựa chọn phương pháp giảng dạy phù hợp với trình độ phát triển trí tuệ và tâm lý học sinh. Trong quá trình dạy học người giáo viên không chỉ truyền thụ các kiến thức chuyên môn của mình mà còn thực hiện chức năng giáo dục. Nghĩa là, họ phải hướng học sinh hình thành những nhân cách tốt; tránh thói hư, tật xấu. Bởi vậy phương pháp sư phạm và các kỹ thuật dạy học, sự sáng tạo trong học tập, nghiên cứu, giảng dạy,... là những yếu tố rất cần thiết mà sinh viên phải rèn luyện khi chọn nghề dạy học. Như vậy, định hướng giá trị nghề dạy học được biểu hiện phong phú và đa dạng, ở cả 3 mặt: nhận thức, thái độ và hành vi (hành động tu dưỡng, rèn luyện). Các mặt này có quan hệ mật thiết, tác động qua lại bổ sung cho nhau tạo nên tính thống nhất thúc đẩy chủ thể hoạt động.

2.2. Thực trạng định hướng nghề dạy học cho sinh viên khoa sư phạm, trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Thực trạng nhận thức đối với nghề dạy học. Thực tế kết quả khảo sát nhận thức của sinh viên đối với nghề dạy học cho thấy, đa số sinh viên có nhận thức cao về vai trò của nghề dạy học đối với sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước. Trong các giá trị của nghề dạy học chúng tôi nêu ra, có 4 giá trị được sinh viên nhận thức là rất quan trọng, đó là: “Nghề có ý nghĩa chính trị, xã hội to lớn”; “Nghề có ý nghĩa tư tưởng văn hóa”; “Nghề cao quý được xã hội kính trọng”; “Nghề ổn định có điều kiện chăm sóc con cái”. Sở dĩ 4 giá trị này được sinh viên đánh giá cao, vì đây là những giá trị cốt lõi, bản chất nhất của nghề dạy học. Đồng thời, các giá trị mang nặng yếu tố vật chất, thực dụng, cá nhân được sinh viên đánh giá ở mức thấp như: “Nghề an nhàn, không vất vả”; “Nghề nghèo nàn, khó kiếm tiền”.

Đặc biệt, khi khảo sát nhận thức của sinh viên về giá trị đạo đức của nghề dạy học chúng tôi thấy, đa số sinh viên nhận thức cao về giá trị đạo đức của nghề dạy học. Nghề dạy học là nghề có yêu cầu rất cao về mặt đạo đức bởi người thầy luôn là tấm gương để học sinh noi theo. Do đó, khi chọn nghề dạy học nghĩa là người học phải luôn rèn luyện các phẩm chất nhân cách, hướng bản thân mình tới những giá trị cao đẹp. Từ nhận thức cao về giá trị đạo đức đối với nghề dạy học đã giúp sinh viên chủ động, tích cực trong việc tự trau dồi vốn tri thức, rèn luyện các phẩm chất đạo đức để đáp ứng các yêu cầu của nghề. Khi nghiên cứu vấn đề này, chúng tôi thấy nhận thức của sinh viên tỷ lệ thuận với thời gian đào tạo, nghĩa là sinh viên có thời gian đào tạo càng lâu thì nhận thức càng tốt.

Thực trạng thái độ của sinh viên đối với nghề dạy học. Qua khảo sát chúng tôi thấy đa phần sinh viên sư phạm có thái độ yêu nghề và hứng thú với nghề mình đã chọn. Sinh viên có thời gian học tập càng nhiều thì độ hứng thú càng cao. Phần lớn sinh viên yên tâm, tin tưởng khi lựa chọn nghề dạy học. Tuy nhiên, ở mỗi giá trị, chúng tôi nhận được sự phản ánh không hoàn toàn giống nhau, trong đó với ý hỏi “Sự hài lòng về nghề mình đã chọn” mặc dù có 63,7% sinh viên cho rằng hài lòng, rất hài lòng, thì vẫn còn 23,7% sinh viên tỏ ra lưỡng lự, phân vân, cá biệt có 12% không hài lòng. Tương tự, vẫn còn 15% số sinh viên phủ định “Nghề dạy học sẽ giúp bản thân hoàn thiện nhân cách, đạo đức”.

Như vậy có một bộ phận sinh viên vẫn chưa có niềm tin vào nghề mình đã chọn. Điều này có thể ảnh hưởng đến hành vi học tập, rèn luyện của sinh viên khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Khi bàn về động cơ chọn nghề dạy học của sinh viên chúng tôi thấy động cơ chọn nghề của sinh

viên ở mức cao, tuy nhiên vẫn còn một số sinh viên khi chọn nghề dạy học đã xuất phát từ những động cơ chưa thực sự đúng với bản chất của nghề dạy học như 54,3% sinh viên trả lời là đúng với suy nghĩ “Nghề không lo thất nghiệp” hay 39% sinh viên cho là đúng với ý kiến “nghề an nhàn, không vất vả”. Thực trạng hành động tự tu dưỡng, học tập, rèn luyện của sinh viên. Kết quả khảo sát cho thấy đa phần sinh viên có quyết tâm cao và thực sự nỗ lực trong học tập, tích lũy kiến thức, kinh nghiệm tại trường. Tuy nhiên, vẫn còn nhiều sinh viên thực hiện các hành động tự tu dưỡng, học tập, rèn luyện ở mức thấp. Biểu hiện trong quá trình học chỉ có 65% sinh viên thường xuyên “Tham gia tích cực giờ học nhóm trên lớp”; 64% sinh viên thường xuyên “Tập trung nghe giảng”. Bên cạnh đó có 2 hành động sinh viên chưa tích cực tham gia là: “Hoạt động dạy thêm tại nhà, dạy thêm tình nguyện” và “Tham gia hoạt động học tập, câu lạc bộ.. do lớp, khoa, nhà trường tổ chức”. Rất ít sinh viên có mức độ chuyên cần cao trong “Đọc thêm tài liệu, sách báo, internet phục vụ học tập”; số sinh viên lên đọc sách, báo, tài liệu trên thư viện còn rất hạn chế.

2.3. Giải pháp định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên khoa sư phạm, trường Đại học Thủ đô Hà Nội hiện nay

Một là, chú trọng giáo dục về nghề dạy học, phát huy vai trò môi trường sư phạm trong hình thành định hướng giá trị nghề nghiệp cho sinh viên

Coi trọng việc giáo dục, giúp cho sinh viên nhận thức đúng đắn về nghề nghiệp: vai trò, vị trí, chức năng, nhiệm vụ, đặc điểm, tính chất nghề dạy học; các giá trị nghề nghiệp và những phẩm chất tâm lý nhân cách đáp ứng yêu cầu của nghề dạy học. Từ đó tác động đến tình cảm, thái độ, động cơ, hình thành niềm tin, lý tưởng nghề nghiệp mà mình đã chọn.

Yêu cầu mọi chủ thể trong Nhà trường hướng tới giúp sinh viên có nhận thức thức đúng đắn về nghề nghiệp và các giá trị nghề dạy học. Muốn vậy, cần tổ chức cho sinh viên thể hiện quan điểm, thảo luận về các giá trị nghề dạy học, đây là điều kiện để họ bày tỏ ý kiến, suy nghĩ, hiểu biết của bản thân và trao đổi, tranh luận với bạn bè, thầy cô về các giá trị nghề nghiệp. Cần tổ chức các hoạt động đa dạng, mới lạ, hấp dẫn; tổ chức các hoạt động tuyên truyền, nói chuyện chuyên đề về lịch sử, truyền thống, vị trí, vai trò của người giáo viên, nêu gương những người suốt đời, gấn bó, tận tụy với nghề, hoạt động giao lưu kết nghĩa với các nhà trường sư phạm,... để xây dựng ý thức, lòng tự hào đối với truyền thống nghề nghiệp, tôn vinh giá trị nhà giáo từ đó giúp sinh viên có nhận thức đúng đắn hơn, hình thành tình cảm, lý tưởng và niềm tin đối với nghề nghiệp mình đã chọn.

Ban giám hiệu, cán bộ, giáo viên, nhân viên Nhà trường nâng cao nhận thức về vai trò, tầm quan trọng của môi trường sư phạm đối với sự hình thành, phát triển các phẩm chất nghề nghiệp sư phạm của sinh viên, từ đó có thái độ và hành động tích cực góp phần xây dựng môi trường văn hoá sư phạm lành mạnh, đây được coi là nhiệm vụ quan trọng, vừa mang tính thường xuyên, vừa mang tính lâu dài. Đồng thời, chăm lo xây dựng các mối quan hệ sư phạm tốt đẹp trong nhà trường, đặc biệt, coi trọng xây dựng mối quan hệ sư phạm cơ bản: giáo viên - cán bộ quản lý - sinh viên.

Hai là, phát huy vai trò chủ thể của sinh viên trong quá trình tu dưỡng, học tập và rèn luyện nghề dạy học

Sinh viên vừa là khách thể vừa là chủ thể của quá trình giáo dục đào tạo. Hình thành định hướng giá trị nghề dạy học cho sinh viên chỉ có thể đạt được hiệu quả cao khi phát huy được vai

trò chủ thể, tích tích cực, chủ động và sáng tạo của họ trong quá trình học tập tại trường. Phát huy tính chủ thể của sinh viên thể hiện trên những phương diện: tích tích cực, chủ động, sáng tạo trong hoạt động học tập, rèn luyện; trong tự học, tự giáo dục, tự rèn luyện; tích cực, chủ động trong nâng cao trình độ tri thức, kỹ năng kỹ xảo nói chung và chuyên môn đào tạo; tích cực, kiên trì trong tu dưỡng, rèn luyện các phẩm chất tâm lý, nhân cách, bản lĩnh, ý chí người giáo viên, trong rèn luyện nghiệp vụ sư phạm (phong cách sư phạm, ngôn ngữ, giao tiếp, kỹ năng sư phạm...).

Theo đó, cần: Giúp cho sinh viên nhận thức được tầm quan trọng và vai trò quyết định của bản thân mình đối với nghề nghiệp tương lai. Từ đó, chuyển hóa những yêu cầu khách quan của việc học tập, rèn luyện thành nhu cầu, động cơ, tích tích cực tự giác hành động của sinh viên; Quan tâm, giúp đỡ sinh viên xây dựng mục đích, kế hoạch học tập, rèn luyện cụ thể, khoa học theo mục tiêu, yêu cầu của chương trình đào tạo giáo viên. Trên cơ sở đó, từng bước phân đấu hiện thực hóa kế hoạch đề ra; bồi dưỡng phẩm chất ý chí cho sinh viên trong quá trình học tập, rèn luyện nghề nghiệp. Hoạt động học tập, rèn luyện của sinh viên diễn ra với nhiều khó khăn, gian khổ, cường độ cao trí lực, đặc biệt là trong rèn luyện nghiệp vụ sư phạm. Nếu kém ý chí, khi gặp khó khăn sẽ làm cho học viên tự ti và mất động cơ phấn đấu. Ngược lại, nếu ý chí cao sẽ giúp họ vượt qua mọi thử thách, trở ngại và khó khăn để hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ học tập, rèn luyện.

Ba là, đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp giảng dạy và chú trọng nâng cao phẩm chất, năng lực, uy tín của đội ngũ giảng viên

Đổi mới nội dung, chương trình và phương pháp giảng dạy theo hướng cơ bản, thiết thực, chuyên sâu và hiện đại để kích thích hứng thú, tích tích cực, sáng tạo của sinh viên trong quá trình đào tạo. rà soát, điều chỉnh nội dung, chương trình đào tạo theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, giữ vững và không ngừng tăng cường tính khoa học, tính thực tiễn; bám sát thực tiễn nền giáo dục nước nhà; gắn nội dung đào tạo của nhà trường với yêu cầu của Bộ giáo dục. Nội dung đào tạo cần tập trung phản ánh bản chất hệ thống tri thức, kỹ năng kỹ xảo nghề nghiệp và những phẩm chất chính trị, tư tưởng, tâm lý, đạo đức cần thiết cho sinh viên đáp ứng yêu cầu nghề dạy học; hiện đại hóa nội dung đào tạo phù hợp với sự phát triển của khoa học giáo dục hiện nay; cập nhật thông tin mới vào giảng dạy, nhất là những vấn đề lý luận và thực tiễn về giáo dục đào tạo mới nảy sinh.

Đối với sinh viên sư phạm, hình ảnh người người giảng viên trực tiếp giảng dạy cũng chính là hình ảnh lý tưởng về bản thân họ trong tương lai. Vì vậy, có thể khẳng định nhân cách người giảng viên, chính là “công cụ”, “phương tiện” hữu hiệu nhất trong giáo dục hình thành định hướng giá trị nghề sư phạm cho sinh viên. Vì vậy, cần chú trọng làm tốt công tác tuyển chọn, bổ sung giảng viên hợp lý, đảm bảo số lượng, chất lượng và cơ cấu độ tuổi, cũng như chuyên ngành đào tạo. Đó phải là những người có phẩm chất nhân cách mẫu mực, có trình độ cao, đặc biệt là trình độ chuyên môn và năng lực nghiệp vụ sư phạm, năng lực, trình độ ngoại ngữ, tin học,... đáp ứng mục tiêu, yêu cầu đào tạo.

Nhà trường cần có chính sách khuyến khích và tạo mọi điều kiện thuận lợi để giảng viên tích cực tự học tập, tự rèn luyện để không ngừng hoàn thiện nhân cách, nâng cao trình độ, năng lực, phẩm chất nghề nghiệp phù hợp với cương vị chức trách được giao.

Bốn là, quan tâm, chăm lo tới đội ngũ nhà giáo thông qua những chính sách đãi ngộ thoả đáng, phù hợp

Những năm gần đây, cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội, được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, đời sống vật chất tinh thần của đội ngũ nhà giáo đã từng bước được cải thiện và nâng cao, tuy nhiên vẫn còn không ít khó khăn. Điều này cũng tác động tiêu cực đến tình cảm, thái độ, động cơ của sinh viên trong quá trình học tập, rèn luyện nghề dạy học. Vì vậy, một mặt phải tổ chức thực hiện tốt các chế độ đãi ngộ, những chính sách (hiện đang có hiệu lực) của Đảng, Nhà nước đối với đội ngũ nhà giáo; quan tâm bảo đảm ngày càng tốt hơn điều kiện làm việc đối với đội ngũ nhà giáo. Mặt khác cần có sự nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung và ban hành các chính sách, chế độ mới cho phù hợp tình hình kinh tế - xã hội của đất nước trong giai đoạn hiện tại. Có cơ chế, chính sách bồi dưỡng, đào tạo và sử dụng nhằm động viên, khuyến khích, tạo điều kiện và phát huy tiềm năng, tính tích cực, năng động, sáng tạo và nhiệt huyết trong lao động sư phạm của đội ngũ nhà giáo, giúp họ có thể và có cơ hội phấn đấu trở thành những nhà giáo - nhà khoa học giỏi.

3. KẾT LUẬN

Định hướng giá trị nghề dạy học là một phẩm chất tâm lý, nhân cách của sinh viên sư phạm, có ý nghĩa quan trọng, quyết định đến sự hình thành phong cách, lối sống và nhân cách người giáo viên tương lai. Việc hình thành định hướng giá trị nghề nghiệp đúng đắn cho sinh viên sư phạm là con đường quan trọng góp phần nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên ở Trường Đại học Thủ đô Hà Nội hiện nay. Trên cơ sở những vấn đề lý luận, chúng tôi đã đề xuất hệ thống biện pháp tâm lý - sư phạm tương đối đa dạng và toàn diện, mỗi giải pháp có vị trí, vai trò khác nhau, song giữa chúng có quan hệ chặt chẽ, tác động biện chứng lẫn nhau. Cần vận dụng sáng tạo, linh hoạt, phù hợp với đối tượng và hoàn cảnh cụ thể để phát huy tối đa tác động tổng hợp của các giải pháp trong hình thành định hướng giá trị nghề dạy học đúng đắn cho sinh viên ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bùi Hiền, Nguyễn Văn Giao, Nguyễn Hữu Quỳnh, Vũ Văn Tảo (2001), *Từ điển Giáo dục*, Nxb. Từ điển Bách khoa, Hà Nội.
2. Vũ Thị Nho (2008), *Tâm lý học Phát triển*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
3. Nguyễn Đăng Đông (1995), “Bước đầu tìm hiểu một số biểu hiện về định hướng giá trị nghề dạy học của sinh viên sư phạm trong điều kiện kinh tế thị trường”, *Luận văn Thạc sĩ Tâm lý học*, Đại học Sư phạm Hà Nội, Hà Nội.
4. Phạm Tất Dong (1978), *Nghề nghiệp tương lai*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.

A GUIDELINE OF TEACHING VALUE FOR PEDAGOGICAL STUDENTS AT HANOI METROPOLITAN UNIVERSITY

Abstract: Based on psychological education theories, the article focused on clarifying some hypothesis regarding the guideline of teaching value for pedagogical students in general. The paper also conducted an investigation and proposed some basic solutions to enhance the quality of guiding teaching value for pedagogical students at Hanoi Metropolitan University.

Keywords: Teaching, psychological education, guideline, Hanoi Metropolitan University.